

Савчук Роман Михайлович,

кандидат юридичних наук, доцент

(Івано-Франківський навчально-науковий юридичний інститут
Національного університету «Одеська юридична академія», м. Івано-Франківськ)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4896-3829>

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ФОРМИ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ: ПОНЯТТЯ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ

Стаття присвячена визначенню поняття адміністративно-правових форм оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів і здійсненню їх диференціації на підставі різних класифікаційних критеріїв. Виокремлено ознаки адміністративно-правових форм оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів. Розкрито зміст наявних у доктрині адміністративного права класифікацій адміністративно-правових форм оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів. Уточнено назви класифікаційних критеріїв, за якими здійснюється їх поділ, і назви груп форм оцінювання, що виокремлюються за кожним із них. За результатами дослідження автор визначає поняття адміністративно-правових форм оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів і здійснює їх авторську класифікацію.

Ключові слова: правоохоронні органи, діяльність правоохоронних органів, ефективність діяльності, оцінювання діяльності, форми оцінювання ефективності діяльності.

Постановка проблеми. Ефективність діяльності правоохоронних органів визначається відповідно до моделей оцінювання, стосовно яких у теорії державного управління запропоновано таксономію шляхом розташування в порядку відповідно до організаторів (під якими розуміють фундаментальні запитання, на які оцінювання має дати відповідь), у межах якої виокремлюють три види моделей: 1) змістовні моделі (оцінювання досягнення мети; оцінювання сторонніх ефектів; оцінювання без цілі; комплексне оцінювання; оцінювання, орієнтоване на клієнта; модель зацікавленої сторони); 2) економічні моделі (моделі продуктивності та ефективності); 3) професійні моделі (перегляд колегами і самооцінка) [1, с. 53-54]. Кожна з моделей оцінювання ефективності включає в себе низку елементів, до числа яких, зокрема, належать адміністративно-правові форми оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. До дослідження проблематики оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів зверталися Н.С. Андрійченко, О.В. Батраченко, А.Ю. Габрелян, М.В. Кочеров, А.В. Кубаєнко, А.М. Куліш, М.С. Небеська, І.М. Охріменко, О.М. Резнік, В.О. Середа та інші вітчизняні науковці, наукові розвідки яких здійснили вагомий внесок у розкриття адміністративно-правових засад його здійснення. Зокрема, на рівні докторської дисертації О.М. Резнік розробив напрями удосконалення критеріїв оцінювання діяльності правоохоронних органів України, які є суб'єктами забезпечення фінансово-економічної безпеки держави [2]. Предметом дослідження в кандидатській дисертації Н.С. Андрійченко були адміністративно-правові засади оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів як суб'єктів забезпечення фінансово-економічної безпеки України, у межах дослідження яких авторка широ-

ко висвітлює проблематику адміністративно-правових форм оцінювання діяльності зазначених органів [3]. У контексті розкриття напрямів удосконалення системи оцінювання ефективності забезпечення Національною поліцією України публічної безпеки та порядку О.В. Батраченко визначає адміністративно-правові форми, в яких воно здійснюється [4]. Водночас єдиного підходу до визначення поняття адміністративно-правових форм оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів і виокремлення класифікаційних критеріїв для їх поділу на групи в доктрині адміністративного права не сформовано.

Метою статті є визначення поняття адміністративно-правових форм оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів і здійснення їх диференціації на підставі різних класифікаційних критеріїв.

Виклад основного матеріалу. Поняття адміністративно-правової форми оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів ґрунтується на понятті адміністративно-правової форми, яка в доктрині адміністративного права визначається як зовнішнє вираження дій суб'єктів владних повноважень, що реалізуються ними з метою виконання покладених на них завдань [5, с. 102]. Тобто поняття адміністративно-правової форми у цілому дозволяє розкрити систему дій суб'єктів, уповноважених нормами адміністративного права на здійснення оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів, за допомогою виокремлення способів зовнішнього вираження таких дій.

Звертаючись до визначення поняття адміністративно-правових форм оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів як суб'єктів забезпечення фінансово-економічної безпеки України, Н.С. Андрійченко розуміє їх як відмінні за своїми наслідками способи зовнішнього вираження здійснюваних суб'єктами дій, визначених законом і спрямованих на оцінювання

ефективності виконання правоохоронними органами як суб'єктами забезпечення фінансово-економічної безпеки України покладених на них завдань, функцій та вжиття заходів для вдосконалення їх діяльності [3, с. 88]. У цілому таке визначення може бути покладене в основу дефініції адміністративно-правових форм оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів, але з більш повним урахуванням притаманних їм ознак.

Адміністративно-правові форми оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів підлягають характеристиці шляхом виокремлення таких ознак: 1) вони є способами зовнішнього виразу дій з оцінювання ефективності покладених на правоохоронні органи функцій і завдань та наданих їм повноважень; 2) такі форми забезпечують організаційно-правову визначеність механізму оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів; 3) вони підлягають нормативному закріпленню, що зумовлює їх обов'язковість; 4) реалізація адміністративно-правових форм оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів здійснюється суб'єктами, уповноваженими на його здійснювання, в межах їхньої компетенції; 5) реалізація цих форм повинна здійснюватися з неухильним дотриманням принципів законності, необхідності та своєчасності; 6) реалізація адміністративно-правових форм оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів призводить до настання правових наслідків (зокрема, визначення напрямів подальшого впливу на цю діяльність з метою підвищення її якості).

У доктрині адміністративного права сьогодні не сформовано однозначного підходу до визначення кола адміністративно-правових форм оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів.

Так, розкриваючи адміністративно-правові форми оцінювання ефективності забезпечення Національною поліцією публічної безпеки і порядку, О.В. Батраченко до їх числа відносить: 1) моніторинг звітів щодо діяльності поліції у відповідній сфері; 2) проведення атестації поліцейських, у тому числі тих, які займають керівні посади; 3) проведення опитування серед співробітників поліцейських органів у формі анкетування для визначення проблем та недоліків організації роботи у підрозділах, оцінки методів керівництва, визначення клімату в робочому колективі; 4) проведення анкетування користувачів поліцейських послуг (заявників, потерпілих від правопорушень, правопорушників тощо) з метою визначення якісних характеристик діяльності поліції та її окремих підрозділів; 5) вивчення громадської думки, рівня довіри населення (соціологічні дослідження) [4, с. 62].

Водночас переважна більшість вчених виходить із того, що у своїй сукупності адміністративно-правові форми оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів становлять систему, в межах якої доречно виокремити самостійні групи наближених за своїм характером дій. У зв'язку із цим науковцями запропоновано декілька класифікацій адміністративно-правових форм оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів.

Найбільш поширена класифікація ґрунтується на запропонованій у теорії управління типізації форм державного управління, які традиційно прийнято поділяти на дві групи: 1) правові – форми, які призводять до настання правових наслідків; 2) неправові – форми, які не зумовлюють виникнення правових наслідків [6, с. 110] та які або передують правовим (проведення ревізії, за результатами якої видається юридичний акт), або на-

стають за ними (нарада з приводу реалізації правового акту) [7, с. 202]. На основі наведеної класифікації форм державного управління Н.С. Андрійченко здійснює поділ адміністративно-правових форм оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів як суб'єктів забезпечення фінансово-економічної безпеки України на правові та неправові форми, відносячи до перших атестацію, внутрішній аудит, зовнішній аудит, внутрішню оцінку корупційних ризиків, визначення рівня довіри громадян до правоохоронних органів, а до других – проведення нарад із метою обговорення поточної ситуації у сфері реалізації правоохоронними органами як суб'єктами забезпечення фінансово-економічної безпеки України планів діяльності, стану використання наявних ресурсів, розроблення плану, стратегічних програм їх діяльності [3, с. 90–91].

У контексті аналізу наведеної класифікації О.П. Рябченко цілком обґрунтовано наголошує, що поділ форм державного управління на правові та неправові має певний сенс, хоча терміни визначені не зовсім коректно, оскільки обидві форми регулюються нормами права. На думку вченої, якщо засада правових і неправових форм є єдиною, то більш доцільно вживати терміни, відповідно, «форма, що має юридичні наслідки» та «форма, що немає юридичних наслідків» [8, с. 26–27]. Поділяючи наведену позицію в частині некоректності назв груп форм, які застосовуються в досліджуваній класифікації, та доцільності їх уточнення, потрібно звернути увагу на два моменти. По-перше, вчені не визначають класифікаційний критерій, покладений в основу наведеного поділу як форм державного управління, так і адміністративно-правових форм оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів як суб'єктів забезпечення фінансово-економічної безпеки України, яким є природа дій, які проводяться задля оцінювання. По-друге, з урахуванням ознак, притаманних адміністративно-правовим формам оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів, вони підлягають нормативному закріпленню, у зв'язку із чим усі форми оцінювання є правовими. Таким чином, для позначення відповідних груп форм оцінювання, що виокремлюються в межах цієї класифікації, доречним є використання назв «суто правові» та «організаційно-правові».

Поряд із двома наведеними групами в доктрині адміністративного права наводиться третя, стосовно якої вченими висловлені різні підходи. Так, здійснюючи класифікацію форм державно-управлінської діяльності, В.П. Гомаль і В.Л. Савченко, поряд із правовими та організаційними (неправовими), виокремлюють також організаційно-правові форми, які констатують той факт, що в органах державної влади більшість правових форм є юридично коректними тільки у випадку їх прийняття через встановлені організаційні форми [9, с. 24]. М.В. Паладій, крім правових і неправових форм державного управління сферою інтелектуальної власності, виокремлює змішані адміністративно-правові форми, наприклад, розроблення та затвердження оптимальної організаційної структури і штатів відповідного органу [10, с. 5]. Водночас перший із наведених підходів не відповідає логічним правилам класифікації (вимогам її науковості), відповідно до яких обсяг членів класифікації повинен дорівнювати обсягу класифікованого класу, а її члени повинні взаємно виключати один одного [11, с. 116]. Другий із пропонує підходів є цілком придатним для застосування в ході класифікації адміністративно-правових форм оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів.

Таким чином, класифікація адміністративно-правових форм оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів за природою дій, які проводяться задля оцінювання, на три групи (суто правові, організаційно-правові та змішані) є науково обґрунтованою та придатною для застосування з метою розкриття особливостей кожної з цих форм. У зв'язку із цим викликає заперечення позиція вчених, на думку яких заслуговують на увагу тільки правові форми, що регламентовані нормативно-правовими актами, в яких закріплено зовнішній прояв конкретних дій волевиявлення суб'єкта публічного управління [12, с. 166], а віднесення неправових форм до адміністративної діяльності є не зовсім коректним, оскільки це також управлінська діяльність, але вона має організаційний, а не публічно-владний характер [13, с. 125].

Наступним критерієм класифікації адміністративно-правових форм оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів є сфера дії, за якими переважна більшість вчених виокремлює внутрішнє та зовнішнє оцінювання. Здійснюючи характеристику зазначених форм оцінювання, Л.Л. Приходченко внутрішнє оцінювання визначає як таке, що виконується власними силами державних органів влади, і розрізняє внутрішньосистемне оцінювання, яке проводиться вищим органом державної влади, і надсистемне оцінювання, що проводиться незалежним державним органом (надсистемне). Зовнішнім оцінюванням, на думку вченої, є оцінювання із залученням незалежних експертів, громадян, засобів масової інформації, державних комісій із розслідувань, аудиторських установ, аналітичних центрів тощо [14]. Поділяючи наведену позицію в контексті дослідження адміністративно-правових засад оцінювання ефективності діяльності органів та установ виконання покарань, А.С. Круглова вказує, що дійсно внутрішнє оцінювання здійснюється уповноваженими (зазвичай вищестоящими) органами влади, а зовнішнє оцінювання діяльності органів та установ виконання покарань має проводитися суб'єктами, які не перебувають у горизонтальній структурі окремого органу державної влади, а повинні бути незалежними та самостійними суб'єктом оцінювання [15, с. 101].

Застосовуючи наведену класифікацію для поділу форм оцінювання діяльності правоохоронних органів як суб'єктів забезпечення фінансово-економічної безпеки держави, Н.С. Андрійченко виокремлює три групи форм оцінювання: 1) внутрішні, до яких відносить атестацію та внутрішній аудит (із тим уточненням, що загалом атестація проводиться лише в межах внутрішньої структури правоохоронних органів, і склад атестаційної комісії формується з їхніх співробітників, хоча в деяких випадках передбачається можливість залучення представників громадськості, засобів масової інформації, міжнародних організацій, але їхня участь в атестації є необов'язковою, що одразу ж відкидає імовірність віднесення атестації виключно до зовнішніх форм оцінювання); 2) зовнішні, до яких включає кварталне, піврічне та річне оцінювання зазначених правоохоронних органів за підготовленою ними звітною документацією, визначення рівня довіри громадян до правоохоронних органів, зовнішній аудит діяльності, оцінку діяльності правоохоронних органів міжнародними інституціями; 3) змішані форми, прикладом яких є внутрішня оцінка корупційних ризиків [3, с. 93].

Відзначаючи придатність застосування досліджуваного критерію (сфери дії) для класифікації адміністративно-правових форм оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів, потрібно звернути увагу,

що на його основі здійснюється розподіл на групи форм оцінювання, а не виокремлення видів самого оцінювання. У зв'язку із цим за сферою дії доречно виокремити три групи форм оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів: 1) за якими здійснюється внутрішнє оцінювання; 2) за якими здійснюється зовнішнє оцінювання; 3) змішані.

Ще один критерій класифікації адміністративно-правових форм оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів пов'язаний, у першу чергу, з часом його проведення. Водночас серед вчених не сформовано однозначного підходу до визначення класифікаційного критерію, за яким здійснюється такий розподіл форм оцінювання, та висловлено різні підходи до виокремлення на його основі груп форм оцінювання. Так, І.В. Кравчук залежно від часу проведення розрізняє прогностне (попереднє), проміжне та кінцеве оцінювання [16, с. 15]. А.Є. Круглова здійснює класифікацію оцінювання ефективності діяльності органів та установ виконання покарань за критерієм наміру здійснення оцінювання і часом його проведення на попереднє, оперативне і підсумкове оцінювання [15, с. 98]. Н.С. Андрійченко диференціює адміністративно-правові форми оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів як суб'єктів забезпечення фінансово-економічної безпеки України на попередні, проміжні та кінцеві [3, с. 97], але при цьому не наводить класифікаційний критерій, за яким здійснює їх поділ на групи.

Відзначаючи наукову обґрунтованість наведеної класифікації форм оцінювання та її придатність для диференціації адміністративно-правових форм оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів задля розкриття особливостей кожної з них, та з урахуванням висловлених вченими підходів, доречно виокремити три види оцінювання: попереднє, проміжне та кінцеве. Беручи до уваги зміст вказаних видів оцінювання, класифікаційним критерієм, за яким підлягають виокремленню відповідні адміністративно-правові форми оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів, є час проведення оцінювання та мета, яку воно переслідує.

Висновки. Адміністративно-правові форми оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів – це нормативно визначена система способів зовнішнього виразу дій із визначення якості реалізації ними своїх функцій і виконання поставлених перед ними завдань та встановлення оптимальності використання наявного в їх розпорядженні кадрового та матеріально-технічного забезпечення, що забезпечують організаційно-правову визначеність механізму оцінювання, здійснюються уповноваженими суб'єктами у межах їхньої компетенції з неухильним дотриманням принципів законності, необхідності та своєчасності і призводять до настання правових наслідків (зокрема, визначення напрямів подальшого впливу на діяльність правоохоронних органів з метою підвищення її якості).

Адміністративно-правові форми оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів підлягають класифікації за допомогою трьох критеріїв: 1) за природою дій, які проводяться задля оцінювання: суто правові; організаційно-правові; змішані; 2) за сферою дії: за якими здійснюється внутрішнє оцінювання; за якими здійснюється зовнішнє оцінювання; змішані; 3) за часом проведення оцінювання та метою, яку воно переслідує: за якими здійснюється попереднє оцінювання; за якими здійснюється проміжне оцінювання; за якими здійснюється кінцеве оцінювання.

Список використаних джерел

1. Ведунг Е. Оцінювання державної політики і програм / пер. з англ. В. Шульги. Київ : Всеуито, 2003. 350 с.
2. Резнік О.М. Адміністративно-правові засади діяльності правоохоронних органів із забезпечення фінансово-економічної безпеки України : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07. Суми, 2019. 509 с.
3. Андрійченко Н.С. Адміністративно-правові засади оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів як суб'єктів забезпечення фінансово-економічної безпеки України : дис. ... д-ра філософії : 081 – Право. Суми, 2020. 234 с.
4. Батраченко О.В. Удосконалення системи оцінювання ефективності забезпечення Національною поліцією України публічної безпеки та порядку. *Право.ua*. 2016. № 1. С. 58–63.
5. Носач А.В. Адміністративно-правові форми діяльності Служби безпеки України з протидії тероризму : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Суми, 2017. 222 с.
6. Рунова Н.О. Функції, форми та методи управління державною службою. *Право та інновації*. 2015. № 1. С. 108–112.
7. Колпаков В.К., Кузьменко О.В. Адміністративне право України : підручник. Київ : Юрінком Інтер, 2003. 544 с.
8. Рябченко О.П. Держава й економіка: адміністративно-правові аспекти взаємовідносин : монографія / за заг. ред. О.М. Бандурки. Харків : Видавництво Університету внутрішніх справ, 1999. 299 с.
9. Гомаль В.П., Савченко В.Л. Державне управління та державна служба: навчально-методичний посібник. Донецьк : Донецький обласний центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій, 2008. 74 с.
10. Паладій М. Організаційно-правові форми державного управління сферою інтелектуальної власності. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2011. Вип. 6. С. 3–9.
11. Стричинець О.В. Класифікація як логічна операція у галузі права. *Гуманітарний часопис*. 2007. № 4. С. 112–117.
12. Гаврилюк О.М. Адміністративно-правові форми та методи діяльності суб'єктів публічного управління у сфері поведіння з побутовими відходами. *Порівняльно-аналітичне право*. 2016. № 6. С. 166–168.
13. Єдаменко І.В. Адміністративно-правові форми здійснення суддівського самоврядування. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2016. № 1. С. 125–128.
14. Приходченко Л.Л. Роль контролю, моніторингу та оцінки у розробці та реалізації програм та проектів регіонального розвитку в контексті адаптації до євростандартів. *Теоретичні та прикладні питання державотворення*. 2007. Вип. 1. URL: http://www.nbuv.gov.ua/old_jrn/e-journals/tppd/2007-1/07pllkae.pdf.
15. Круглова А.Є. Адміністративно-правові засади оцінювання ефективності діяльності органів та установ виконання покарань : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Харків, 2016. 277 с.
16. Кравчук І.В. Класифікація видів оцінювання. *Збірник наукових праць Національної академії державного управління*. 2009. Вип. 2. С. 12–19.

References

1. Vedunh E. (2003). Otsiniuvannia derzhavnoi polityky i prohram [Evaluation of state policies and programs] / per. z anhl. V. Shulhy. Kyiv: Vseuyto. [in Ukrainian].
2. Rieznik O. (2019). Administratyvno-pravovi zasady diialnosti pravookhoronnykh orhaniv iz zabezpechennia finansovo-ekonomichnoi bezpeky Ukrainy [Administrative and legal framework for the activity of law-enforcement agencies ensuring financial and economic security of Ukraine]: dys. ... d-ra yuryd. nauk: 12.00.07. Sumy. [in Ukrainian].
3. Andriichenko N. (2020). Administratyvno-pravovi zasady otsiniuvannia efektyvnosti diialnosti pravookhoronnykh orhaniv yak subiektiv zabezpechennia finansovo-ekonomichnoi bezpeky Ukrainy [Administrative and legal framework for evaluating the efficiency of law enforcement agencies as subjects that ensure the financial and economic security of Ukraine]: dys. ... d-ra filosofii: 081 – Pravo. Sumy. [in Ukrainian].
4. Batrachenko O. (2016). Udoskonalennia systemy otsiniuvannia efektyvnosti zabezpechennia Natsionalnoiu politsiieiu Ukrainy publichnoi bezpeky ta poriadku [Improving the system for evaluating the effectiveness of ensuring public safety and order by the National Police of Ukraine]. *Pravo.ua*, 1, 58-63. [in Ukrainian].
5. Nosach A. (2017). Administratyvno-pravovi formy diialnosti Sluzhby bezpeky Ukrainy z protydii teroryzmu [Administrative and legal forms of the activity of the security service of Ukraine on counteracting terrorism]: dys. ... kand. yuryd. nauk: 12.00.07. Sumy. [in Ukrainian].
6. Runova N. (2015). Funktsii, formy ta metody upravlinnia derzhavnoiu sluzhboiu [Functions, forms and methods of public service management]. *Pravo ta innovatsii* [Law and innovation], 1, 108-112. [in Ukrainian].
7. Kolpakov V., Kuzmenko O. (2003). Administratyvne pravo Ukrainy [Administrative law of Ukraine]: pidruchnyk. Kyiv: Yurinkom Inter. [in Ukrainian].
8. Riabchenko O. (1999). Derzhava y ekonomika: administratyvno-pravovi aspekty vzaiemovidnosyn [State and economy: administrative and legal aspects of mutual relations]: monohrafiia; za zah. red. O. M. Bandurky. Kharkiv: Vydavnytstvo Universytetu vnutrishnikh sprav. [in Ukrainian].
9. Homal V., Savchenko V. (2008). Derzhavne upravlinnia ta derzhavna sluzhba [Public administration and public service]: navchalno-metodychnyi posibnyk. Donetsk: Donetskyyi oblasnyi tsentr perepidhotovky ta pidvyshchennia kvalifikatsii pratsivnykiv orhaniv derzhavnoi vlady, orhaniv mistsevoho samovriaduvannia, derzhavnykh pidpriemstv, ustanov i orhanizatsii. [in Ukrainian].
10. Paladii M. (2011). Orhanizatsiino-pravovi formy derzhavnoho upravlinnia sferoiu intelektualnoi vlasnosti [Organizational and legal forms of state management of intellectual property]. *Teoriia i praktyka intelektualnoi vlasnosti* (Theory and practice of intellectual property), 6, 3-9. [in Ukrainian].
11. Strychnets O. (2007). Klasyfikatsiia yak lohichna operatsiia u haluzi prava [Classification as a logical operation in the field of law]. *Humanitarnyi chasopys* (Humanitarian journal), 4, 112-117. [in Ukrainian].

12. Havryliuk O. (2016). Administratyvno-pravovi formy ta metody diialnosti subiektv publicznego upravlinnia u sferi povodzhennia z pobutovymy vidkhodamy [Administrative and legal forms and methods of activity of public administration entities in the field of household waste management]. Porivnialno-analitychne pravo (Comparative and analytical law), 6, 166-168. [in Ukrainian].

13. Yedamenko I. (2016). Administratyvno-pravovi formy zdiisnennia suddivskoho samovriaduvannia [Administrative and legal forms of judicial self-government]. Prykarpatskyi yurydychnyi visnyk (Precarpathian legal bulletin), 1, 125-128. [in Ukrainian].

14. Prykhodchenko L. (2007). Rol kontroliu, monitorynhu ta otsinky u rozrobtsi ta realizatsii prohram ta proektiv rehionalnoho rozvytku v konteksti adaptatsii do yevrostandartiv [The role of control, monitoring and evaluation in the development and implementation of regional development programs and projects in the context of adaptation to European standards]. Teoretychni ta prykladni pytannia derzhavotvorennia (Theoretical and applied issues of state formation), 1. URL: http://www.nbuv.gov.ua/old_jrn/e-journals/tppd/2007-1/07pllkae.pdf. [in Ukrainian].

15. Kruhlova A. (2016). Administratyvno-pravovi zasady otsiniuvannia efektyvnosti diialnosti orhaniv ta ustanov vykonannia pokaran [Administrative and legal principles for evaluating the effectiveness of the bodies and institutions for the execution of punishments]: 12.00.07: dys. ... kand. yuryd. nauk. Kharkiv. [in Ukrainian].

16. Kravchuk I. (2009). Klasyfikatsiia vydiv otsiniuvannia [Classification of assessment types). Zbirnyk naukovykh prats Natsionalnoi akademii derzhavnoho upravlinnia (Collection of scientific works of the National academy of public administration), 2, 12-19. [in Ukrainian].

Savchuk Roman,

PhD in Law, Associate Professor

(Ivano-Frankivsk Educational and Scientific Law Institute

of the National University "Odesa Law Academy", Ivano-Frankivsk)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4896-3829>

ADMINISTRATIVE AND LEGAL FORMS OF EVALUATING THE EFFECTIVENESS OF LAW ENFORCEMENT AGENCIES: CONCEPTS AND CLASSIFICATION

The article is devoted to the definition of the concept of administrative and legal forms of evaluating the effectiveness of law enforcement agencies and their differentiation based on various classification criteria. The author points out that the concept of the administrative and legal form of evaluating the effectiveness of law enforcement agencies is based on the concept of administrative and legal form and distinguishes the features of the administrative and legal forms of evaluating the effectiveness of law enforcement agencies. It has been proven that, in their totality, administrative and legal forms of evaluating the effectiveness of law enforcement agencies constitute a system within which it is appropriate to single out independent groups of similar actions. The content of existing in the doctrine of administrative law classifications of administrative and legal forms of assessment of the effectiveness of law enforcement agencies is revealed. Their scientific validity and suitability for differentiating administrative and legal forms of evaluating the effectiveness of law enforcement agencies in order to reveal the specifics of each of them was noted. The names of the classification criteria, which are used to divide the evaluating forms into administrative and legal forms of evaluating the effectiveness of law enforcement agencies, and the names of the groups of evaluating forms that are distinguished for each of them have been clarified. Based on the results of the research, the author defines the concept of administrative and legal forms of evaluating the effectiveness of law enforcement agencies and classifies them using three criteria: 1) by the nature of the actions that are carried out for the purpose of evaluating: purely legal; organizational and legal; mixed; 2) by scope: according to which internal evaluating is carried out; according to which the external evaluating is carried out; mixed; 3) by the time of evaluating and the purpose it pursues: according to which the preliminary evaluating is carried out; according to which intermediate evaluating is carried out; according to which the final evaluating is carried out.

Key words: law enforcement agencies, activities of law enforcement agencies, effectiveness of activities, evaluation of activities, forms of evaluating the effectiveness of activities.

Надіслано до редколегії 15.11.2022